

**СХВАЛЕНО**

На засіданні педагогічної  
ради  
Протокол  
від «28»серпня 2026  
Протокол № 1

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Директор закладу  
\_\_\_\_\_ Ніна ВЕРИС  
«28» серпня 2026 № 1

**НАДАНО ЧИННОСТІ ТА  
ВВЕДЕНО В ДІЮ**  
Наказ № від 01 вересня 2026 р.

# ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**БІЛОЦЕРКІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ  
№6 «ПЕРСПЕКТИВА»**

**НА 2026/2027**

**НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

**ВІДПОВІДНО ДО Наказу МОН від 17.08. 2026 року  
№1430 «Про внесення змін до типової освітньої  
програми для 5-9 класів закладів загальної середньої  
освіти», Наказу МОН від 04.05.2026 року №722 «Про  
затвердження системи та загальних критеріїв  
оцінювання», зі змінами**

## **Біла Церква 2026**

## **РОЗДІЛ I. ВСТУП**

1.1. Мета і завдання освітньої програми.

1.2. Структура Освітньої програми Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива»

## **РОЗДІЛ II. ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ТА ЗАСОБИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ;**

- мета закладу освіти;
- цілі та завдання освітньої діяльності закладу;
- місія та візія;
- цінності закладу

2.2. Нормативно-правове забезпечення

2.3. Форми організації освітнього процесу

2.4. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому методів навчання та педагогічних технологій

2.5. Показники (вимірники) реалізації

2.6. Принципи реалізації освітньої програми

2.7. Пріоритетні напрямки роботи на 2025/2026 навчальний рік

2.8. Структура 2025/2026 навчального року

2.9. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

2.10. Модель випускника закладу

## **РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ**

## **РОЗДІЛ IV. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ЗАКЛАДУ ОСВІТИ**

### **4.1. Пояснювальна записка**

4.1.1. Навчальні плани для 1-4-х класів

4.1.2. Навчальні плани для 5-8-х класів

4.1.3. Навчальні плани для 9-х класів

## **РОЗДІЛ V. ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ**

5.1. Міжгалузеві інтегровані курси

5.2. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

## **РОЗДІЛ VI. МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ**

6.1. Варіативна складова. Програмне забезпечення варіативного компоненту;

6.2. Корекційні програми

## **РОЗДІЛ VIII. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

## **РОЗДІЛ IX. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ**

## **РОЗДІЛ X. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

Додаток 1. Розклад дзвінків

## **РОЗДІЛ І.**

### **1. ВСТУП**

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» комунальний заклад Білоцерківська гімназія-початкова школа №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради міської ради (далі – скорочена назва), як суб'єкт освітньої діяльності, реалізує автономію, що означає право на самоврядування, яке полягає в самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності.

Освітня програма є єдиним комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня програма закладу освіти (назва закладу) - документ, що містить комплекс освітніх компонентів, спланованих та організованих Білоцерківською гімназією-початковою школою №6 «Перспектива» на 2026-2027 навчальний рік для досягнення учнями визначених цією програмою очікуваних результатів навчання, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності, громадянської активності та досягнення відповідного рівня обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей, визначених Державними стандартами освіти.

Основою для розроблення освітньої програми є Державні стандарти освіти відповідного рівня.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

#### **1.1. Мета і завдання освітньої програми.**

Мета освітньої програми: всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення ліцею є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту навчальних програм.

1.2. Структура Освітньої програми Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива»

Освітня програма містить:

- ✓ структуру програми;
- ✓ загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) і його розподіл за освітніми галузями, циклами та роками навчання;
- ✓ навчальні плани закладу з визначеним переліком предметів та інтегрованих курсів й закріпленням за цими предметами/інтегрованими курсами тижневим навчальним навантаженням для кожного року навчання;
- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- ✓ перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- ✓ очікувані результати навчання учнів;
- ✓ перелік модельних навчальних програм та навчальних програм згідно з переліком предметів та інтегрованих курсів, визначеним навчальним планом закладу
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- ✓ опис інструментарію оцінювання.

Термін реалізації: 2026/2027 навчальний рік

Освітня програма розроблена:

◆ I ступеня

- для 1-2 класів першого циклу початкової освіти - адаптаційно-ігровий
- для 3-4 класів другого циклу початкової освіти - основний відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87;

## ◆ II ступеня

- для 5-х класів – перший цикл базової середньої освіти – адаптаційний
- для 6-8-х класів другого циклу базової середньої освіти - базове предметне навчання– на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898;
- другого циклу базової середньої освіти - базове предметне навчання (9-х класів) – на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»;

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання для здобуття початкової освіти, базової середньої освіти та профільної середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм.

Освітня програма включає:

- навчальні плани для кожного рівня (циклу) здобуття повної загальної середньої освіти;
- перелік навчальних (модельних навчальних) програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Освітня програма Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради міської ради (далі – Освітня програма) розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Структурно освітня програма є сукупністю освітніх програм різного рівня навчання (початкової, базової середньої та середньої (повної) загальної середньої освіти). У програмі дотримано принципів спадкоємності та наступності, тобто кожна наступна програма рівня освіти базується на попередній.

У свою чергу, програма кожного рівня освіти у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їх реалізації. Таким чином, освітня програма – це сукупність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти та спрямовані на досягнення прогнозованого результату діяльності Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради міської ради.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- ✓ формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- ✓ виховання працьовитості, любові до природи;
- ✓ розвиток в здобувачів освіти національної самосвідомості;
- ✓ формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- ✓ інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- ✓ рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- ✓ виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- ✓ формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Під час розроблення Освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Освітня програма на 2026/2027 навчальний рік є невід’ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу освіти та враховує основні напрямки Стратегії розвитку закладу освіти на 2025-2030 роки.

Освітня програма є чинною, з моменту її затвердження та введенню в дію.

## РОЗДІЛ II

### 1. ПРИЗНАЧЕННЯ Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради міської ради **ТА ЗАСОБИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ**

Білоцерківська гімназія-початкова школа №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради міської ради, заснований у 1981 році.

У своїй діяльності Білоцерківська гімназія-початкова школа №6 «Перспектива» заклад керується Конституцією України, законами України «Про освіту»,

«Про повну загальну середню освіту», власним Статутом, іншими нормативно-правовими актами в галузі освіти.

Здобуття загальної середньої освіти у Білоцерківській гімназії-початкової школі №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради Київської області відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» організовується за такими формами:

- інституційна – очна (денна);
- індивідуальна – екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж.

Забезпечення освітньої діяльності Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради міської ради в 2026/2027 навчальному році буде здійснюватися на основі принципів:

- ✓ якість;
- ✓ доступність;

- ✓ індивідуальність;
- ✓ академічна доброчесність;
- ✓ партнерство;
- ✓ успішність

Забезпечення освітнього процесу у школі під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, воєнного стану, карантину, інших обставин, які унеможливають відвідування закладу, відбувається з використанням технологій дистанційного навчання відповідно Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 р. № 1115 „ Деякі питання організації дистанційного навчання“.

У закладі освіти створені умови для досягнення здобувачами освіти якісних результатів навчання та забезпечується відповідність їх рівня загальної середньої освіти Державним стандартам.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

❖ Призначення Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради міської ради полягає в наданні якісної повної загальної освіти здобувачам освіти, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Призначення закладу - це в першу чергу реалізація права дитини на здобуття повної загальної освіти, її фізичний, розумовий і духовний

розвиток, соціальну адаптацію та готовність продовжувати освіту на подальших етапах.

❖ Цілі освітньої діяльності закладу:

1. Забезпечення якісної та доступної освіти, яка відповідає вимогам Державного стандарту освіти.
2. Формування компетентної, патріотичної, морально зрілої особистості, здатної до критичного мислення та самореалізації.
3. Створення безпечного, інклюзивного та мотиваційного освітнього середовища, спрямованого на розвиток здібностей кожного учня.
4. Підготовка учнів до успішного життя в сучасному світі шляхом розвитку ключових компетентностей (навчання впродовж життя, підприємливість, цифрова грамотність тощо).
5. Формування екологічної та громадянської свідомості, розвиток соціальних навичок та відповідальності.

❖ Завдання освітньої діяльності:

1. Забезпечення високої якості навчального процесу шляхом використання сучасних методів навчання, технологій та дидактичних засобів.
2. Розвиток творчих здібностей, ініціативності, креативності учнів через урочну та позаурочну діяльність.
3. Реалізація принципів інклюзивної освіти – створення умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами.
4. Формування навичок здорового способу життя, збереження та зміцнення фізичного та психічного здоров'я здобувачів освіти.
5. Підвищення професійної компетентності педагогічних працівників, розвиток системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
6. Виховання національної ідентичності, любові до України, шанобливого ставлення до культури, традицій, рідної мови.
7. Налагодження партнерської співпраці з батьками, громадою, іншими освітніми установами.

❖ МЕТА ЗАКЛАДУ:

- надання якісної сучасної освіти шляхом вільного творчого навчання відповідно до суспільних потреб, зумовлених розвитком української держави в період воєнного стану та післявоєнної відбудови.
- Забезпечення всебічного розвитку, навчання, виховання, виявлення обдарувань, формування ключових компетентностей, соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до

свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству.

Досягнення цієї мети, забезпечується через формування, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного

та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

### ❖ МІСІЯ ЗАКЛАДУ

Наша місія — створювати простір довіри, розвитку й натхнення, де кожна дитина розкриває свій потенціал, формує цінності, навички майбутнього та любов до навчання протягом усього життя.

Зберігаючи традиції громади, ми виховуємо вільну, творчу особистість, готову до життя в сучасному світі.

Для цього ми забезпечуємо довірливе, турботливе й співчутливе середовище, де учні можуть розвивати морально-етичні духовні якості та вміння розуміти інших.

Формуємо майбутніх лідерів, дослідників і творців — через глибокі знання, практичні навички та соціальну відповідальність.

### ❖ ВІЗІЯ ЗАКЛАДУ

- Бути освітнім простором, що формує успішну, відповідальну, критично мислячу особистість, здатну до саморозвитку, лідерства та дій у глобалізованому світі.
- Стати інноваційним осередком сучасної освіти, де технології, наука та креативність поєднуються для підготовки майбутніх інженерів, дослідників та підприємців. (з акцентом на точні науки (STEM/STEAM
- Бути середовищем, у якому формуються свідомі, культурно збагачені особистості, здатні до глибокого мислення, діалогу й відповідального громадянства.

❖ **ЦІННОСТІ** Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради міської ради **ЗАКЛАДУ:**

1. Людяність і повага  
Ми виховуємо в учнях доброзичливість, чуйність і повагу до кожної особистості, незалежно від її походження, віку чи світогляду.
2. Патріотизм і національна гідність  
Ми плекатимемо любов до України, її історії, мови, культури, формуючи активних і відповідальних громадян.
3. Освітня досконалість  
Створюємо умови для високої якості навчання, розвитку критичного мислення, самостійності та прагнення до знань
4. Безпека та довіра  
Забезпечуємо психологічно комфортне, безпечне середовище, де кожен учень та педагог відчуває себе захищеним і важливим.
5. Інноваційність і відкритість до змін  
Сприяємо впровадженню новітніх технологій, відкритості до нових ідей, саморозвитку й адаптації до викликів майбутнього.
6. Відповідальність і чесність  
Формуємо особистість, здатну відповідально діяти, дотримуватися принципів доброчесності, правди і справедливості.
7. Партнерство і взаємодія  
Будуємо відносини співпраці між учнями, батьками, педагогами та громадою задля досягнення спільної мети — всебічного розвитку дитини.
8. Рівність і інклюзія  
Кожен має право на якісну освіту, незалежно від особливостей, здібностей чи соціального статусу

## 2.2. Нормативно-правове забезпечення

- Конституції України (ст. 53);
- Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- постанови Кабінету Міністрів України від 01.07.2026 № 847 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України від 25.09.2020 № 2205 (зі змінами);
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р;
- наказу МОН України від 29.08.2024 № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»;
- наказу МОН України від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти» (зі змінами);
- наказу МОН України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (у редакції наказу МОН України від 17.08.2026 № 1430);
- наказу МОН України від 17.08.2026 № 1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- наказів МОН України, якими затверджено модельні навчальні програми та типові освітні програми, чинні у 2026/2027 навчальному році;
- наказу МОН України від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»;
- наказу МОН України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» — у частині, що не суперечить наказу МОН № 722;
- наказу МОН України від 08.09.2020 № 1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання» (зі змінами);
- постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2026 № 1000 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо державних стандартів закладів загальної середньої освіти»;

### 2.3. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі закладу освіти. Форми організації освітнього процесу, які може запропонувати навчальний заклад очне навчання дистанційне навчання, змішане навчання. За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти зокрема екстернатну, сімейну домашню, педагогічний патронаж, реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки країни від 20.02.2002 № 12 , зареєстрованого в Міністерстві юстиції країни 06.03.2002 р. за № 229 6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.0 .2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 0 .04.2016 класи мають поділ на групи під час вивчення української, англійської мов, інформатики та трудового навчання.

#### 2.4. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому методів навчання та педагогічних технологій

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Форми організації освітнього процесу визначає педагогічна рада закладу освіти та відображає їх в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. У 2026/2027 н.р. за заявами батьків, враховуючи умови воєнного стану, залежно від умов та стану у закладі організовано змішаний спосіб навчання для учнів 1-9 класів.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, інтерактивні форми і методи навчання — дослідницькі, інформаційні, проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуативні вправи, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі (зкладах) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується на підставі Індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, який розробляють педагогічні працівники у взаємодії з учнем чи ученицею та/або його чи її батьками (особами, які їх замінюють); його схвалює педагогічна рада закладу освіти, затверджує керівник і підписують батьки (особи, які їх замінюють).

З метою належної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти формують класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною, вечірньою формою здобуття освіти, із навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою.

Учні, які належать до національних меншин України, мови яких є офіційними мовами Європейського Союзу, та реалізують право на навчання 7 відповідними мовами в державних, комунальних чи корпоративних закладах освіти, можуть здобувати базову середню освіту відповідними мовами національних меншин, за винятком навчальних предметів / інтегрованих курсів, пов'язаних із вивченням української мови, української літератури та історії України, які вивчають державною мовою.

В освітньому процесі мова національних меншин (так само, як і національна символіка кожної національної меншин (спільноти) може використовуватися в закладі освіти, у якому є класи (групи) з навчанням мовами національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу, на перервах, під час церемонії першого дзвінка, проведенні гуртків, концертів, флешмобів, інших заходів, зустрічей, засідань тощо, у процесі створення іміджу закладу, зокрема на його вебсайті

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі,

інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбіновані уроки.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні уроки, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 9-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому

числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії у першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самотійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самотійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самотійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самотійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Крім того великого значення на сьогоднішній день набуває аспект педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу.

Головним завданням педагогіки партнерства вбачаємо:

- подолання інертності мислення,
- перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку школярів.

Актуальними для організації освітнього процесу в 2026-2027 р. є такі ідеї дитиноцентризму:

- ✓ відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;
- ✓ активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення навчального середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;

- ✓ практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- ✓ відмова від орієнтації навчально-виховного процесу на середнього школяра і обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;
- ✓ виховання вільної незалежної особистості;
- ✓ забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;
- ✓ впровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

## 2.5. Показники (вимірники) реалізації

На рівні закладу розроблена система показників (внутрішній моніторинг, директорські контрольні роботи, усне опитування заздалегідь розробленими питаннями, короткотривалі самостійні роботи, анкетування), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний „продукт” діяльності відповідає „моделі” випускника. При цьому об'єктами контролю є:

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін (2 рази на рік);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, їдальня, наявність інтернету (2 рази на рік);
- якість проведення навчальних занять, вивчення системи роботи педагогічних працівників (1 раз на 5 років), тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль (згідно окремого гафіка);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають „Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти”, які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в

кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, моніторинги – кожного семестра, ДПА – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

- моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);
- продовження навчання (аналіз продовження навчання випускниками (1 раз на рік).

#### Передбачені результати базової середньої освіти

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, як-от: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

На реалізацію мети діяльності Закладу при складанні навчального плану використано таблиці до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, які у повному обсязі включають інваріантну частину, сформовану на державному рівні, та варіативну частину, у якій передбачені предмети та курси за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття відповідно освітніх потреб учнів.

#### 2.6. Принципи реалізації освітньої програми закладу освіти:

##### 1. Дитиноцентризм

Освітній процес організовується з урахуванням інтересів, потреб, здібностей та вікових особливостей кожного учня.

##### 2. Компетентнісний підхід

Освітній процес спрямований на формування ключових компетентностей, необхідних для успішного життя в сучасному суспільстві.

3. Науковість і практична спрямованість знань

Зміст навчання базується на сучасних досягненнях науки і забезпечує зв'язок з реальним життям, практикою.

4. Інклюзивність і доступність

Створення рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу, незалежно від їхніх потреб, здібностей, соціального статусу.

5. Гуманізація та виховна спрямованість

Освіта має сприяти формуванню моральних цінностей, громадянської свідомості, патріотизму та екологічної культури.

6. Партнерство у навчанні

Побудова співпраці між учнями, педагогами, батьками, громадою як основа ефективного навчання та виховання

7. Інтегрованість та міжпредметні зв'язки

Реалізація міждисциплінарного підходу для формування цілісної картини світу в учнів.

8. Свобода і відповідальність педагога

Учитель вільний у виборі методів, форм, засобів навчання — в межах освітньої програми та відповідно до очікуваних результатів.

9. Гнучкість і адаптивність програми

Освітня програма може бути адаптована до потреб здобувачів освіти, регіональних особливостей, викликів часу (включно з безпековими умовами).

10. Цифровізація освітнього процесу

Використання інформаційно-комунікаційних технологій для розширення доступу до навчання, підтримки змішаного та дистанційного навчання.

## 2.7. Пріоритетні напрямки роботи на 2026/2027 навчальний рік

1. Забезпечення якісної освіти в умовах воєнного стану

- Підтримка стабільного освітнього процесу в онлайн, офлайн або змішаному форматі.

- Формування в учнів стійкості, психологічної витривалості, відчуття безпеки.

2. Підвищення якості знань та формування ключових компетентностей

- Акцент на формуванні критичного мислення, вміння навчатися впродовж життя, медіаграмотності.

- Впровадження компетентнісного підходу в усіх предметах.

3. Розвиток STEM/STEAM-освіти

- Підтримка творчості, інженерного мислення, логіки, дослідницьких навичок.

- Організація проєктної діяльності, гуртків, інтегрованих уроків.
- 4. Цифрова трансформація освіти
  - Використання сучасних цифрових інструментів і платформ (Google Workspace, Zoom, LearningApps тощо).
  - Підвищення цифрової грамотності педагогів і учнів.
- 5. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу
  - Забезпечення соціально-психологічного супроводу учнів та педагогів.
  - Реалізація програм емоційного розвитку, антибулінгу, протидії вигоранню.
- 6. Національно-патріотичне виховання
  - Посилення виховної роботи, спрямованої на формування української ідентичності, поваги до воїнів-захисників, рідної мови та традицій.
- 7. Внутрішня система забезпечення якості освіти
  - Проведення самооцінювання освітньої діяльності, моніторинг навчальних досягнень учнів.
  - Розвиток педагогічної майстерності та професійного зростання вчителів.
- 8. Удосконалення інклюзивної освіти
  - Забезпечення доступного освітнього середовища для дітей з ООП.
  - Підтримка асистентів вчителя, робота в команді психолого-педагогічного супроводу.
- 9. Розвиток партнерської взаємодії з батьками та громадою
  - Активне залучення батьків до життя закладу.
  - Реалізація спільних ініціатив, волонтерських та екологічних проєктів.

Викладацька діяльність педагогів Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради міської ради спрямована на формування знань, компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-клас, вебінар тощо) й проводиться педагогічним працівником на основі відповідного трудового договору (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

У Білоцерківській гімназії-початковій школі №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради міської ради створені та функціонують: психологічна й соціальна служба, методичні об'єднання вчителів-предметників, методичне об'єднання класних керівників, Школа професійної адаптації молодого, малодосвідченого та новопризначеного педагога, творчі групи.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності сприяють система ІСУО, програма КУРС Школа, ПАК АІКОМ.

## 2.8. СТРУКТУРА 2026/2027 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Відповідно до пункту 3 статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» навчальний рік розпочинається 1 вересня святом «День знань», триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня.

Під час дії воєнного стану, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», відповідно до пункту 2<sup>-1</sup> Закону тривалість навчального року, дата його початку та/або закінчення визначаються Кабінетом Міністрів України.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня по 24 грудня 2026 року,

II семестр - з 18 січня по 31 травня 2027 року.

Відповідно до пункту 4 статті 10 тривалість канікул протягом навчального року не може бути менше 30 календарних днів. Упродовж 2026/2027 навчального року для учнів Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» будуть проводитись канікули:

- ❖ осінні – з 26 жовтня по 01 листопада 2026 року;
- ❖ зимові – з 25 грудня 2026 року по 17 січня 2027 року;
- ❖ весняні – з 22 березня по 28 березня 2027 року.

З урахуванням місцевих особливостей, кліматичних умов, воєнної ситуації у регіоні можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 02.07.2007 № 1/9-407

Згідно зі статтею 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію для учнів 4, 9 класів проводиться державна підсумкова атестація, форму і терміни якої Міністерством освіти і науки України буде затверджено додатково.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА).

## 2.9. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Визначаючи вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою, заклад керується чинними нормативними документами у сфері освіти.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування переведення до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти, табелем навчальних досягнень учня учениці.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма для 1-4 класів визначає вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

У процесі реалізації Типової освітньої програми передбачено використання внутрішньопредметних і міжпредметних зв'язків, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019

року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Мета базової школи II ступеня (5-8 рік навчання)

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти вищезазначених ключових компетентностей:

Мета базової школи II ступеня (9 класи) визначає зміст та організацію освітнього процесу, забезпечення умов для інтелектуального, соціального, морального, фізичного розвитку і саморозвитку здобувачів освіти. Заклад активно використовує педагогіку партнерства (співробітництва), що ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості, рівного доступу до освіти, створення умов для соціально-психологічного захисту учасників освітнього процесу. Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та / або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання у порядку, визначеному Порядком переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2015 року № 762 (зі змінами), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 року за № 924/27369, або у екстернатній формі здобуття повної загальної середньої освіти згідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 3 лютого 2016 року за № 184/28314, упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання (Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, пункт 4, абзац 2) наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за

формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти.

## 2.10. МОДЕЛЬ ВИПУСКНИКА ЗАКЛАДУ

Випускник нашого закладу — це всебічно розвинена, вільна, відповідальна особистість, здатна до самореалізації, співпраці та активної участі у житті суспільства.

### ♦ Він/вона:

1. Патріот України  
— шанує рідну мову, культуру, історію, готовий(а) захищати гідність і свободу держави, діяти на благо суспільства.
2. Освічена та компетентна особистість  
— володіє базовими знаннями, сформованими ключовими компетентностями, готова до навчання впродовж життя.
3. Критично мисляча та самостійна  
— здатна аналізувати інформацію, робити обґрунтовані висновки, приймати рішення, нести за них відповідальність.
4. Моральна та етична особистість  
— дотримується принципів доброчесності, поваги до прав людини, відкритості, чесності, толерантності.
5. Фізично розвинена та здорова  
— усвідомлює цінність здорового способу життя, дбає про фізичний і психічний добробут.
6. Творча і ініціативна  
— виявляє креативність, відкритість до нового, прагнення реалізувати власні ідеї, розвивати таланти.
7. Соціально активна та комунікативна  
— вміє працювати в команді, взаємодіяти з іншими, поважає різноманіття думок та культур.
8. Цифрово грамотна  
— безпечно і свідомо використовує сучасні технології для навчання, спілкування і самореалізації. Основою такої моделі є Концепція Нової української школи.

## **РОЗДІЛ ІІІ**

### **1. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ**

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1-9 класів визначено відповідно до:

- Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну

середню освіту»; наказів Міністерства освіти і науки України № 743-22 від 12.08.2022 р.

- Наказу МОН від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»
- Типових освітніх програми для 1–4 класів закладів загальної середньої освіти:
  - ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна 1-2 клас
  - ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна 3-4 клас
- ТИПОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України 19 лютого 2021 року № 235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09 серпня 2024 року

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-2-х класів Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» складає 1590 годин/навчальний рік:

- для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік,
- для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік;
- для учнів 3-4-х класів – по 910 годин/навчальний рік.

У Білоцерківській гімназії-початковій школі №6 «Перспектива»

використовується типовий навчальний план початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з української мовою навчання.

ОП зорієнтована на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

На основі ОП заклад складає на навчальний рік річний навчальний план з конкретизацією варіативного складника, враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантного, так і варіативного складників, які в обов'язковому порядку фінансуються за рахунок субвенції.

- У 1-4-х класах початкової освіти здійснюється поділ класів на групи при вивченні англійської мови та інформатики відповідно до Додатку до наказу Міністерства освіти і науки України 20 лютого 2002 року № 128 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808 “Порядок поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти”.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 3-4-х класах - 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчального плану використовується на підсилення *предметів інваріантної складової (українська мова та літературне читання)*.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту». В Закладі середня наповнюваність третіх класів становить 30 учнів, четвертих класів - 35 учні.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу за 5-денним навчальними тижнем. Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-8 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» сформовано відповідно до Додатку 1 для закладів з навчанням українською мовою Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 №235 (зі змінами згідно наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»).

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Мінімальну й максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями й роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту).

Керуючись показниками загальної кількості навчального навантаження, визначеними в Додатку 1 за галузями, визначено обсяг фактичного річного навантаження для 5-8-х класів:

- \* Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі може збільшуватися до максимального показника з урахуванням перерозподілу різниці між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин інших освітніх галузей.
- для учнів 9 класів – 1225 годин; навчальний рік (35 тижнів).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру кожного рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти, передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту через окремі предмети та охоплює інваріантну і варіативну складову. Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної типовими навчальними планами, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до Додатку до наказу Міністерства освіти і науки України 20 лютого 2002 року № 128 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808 “Порядок поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти”

Клас може ділитися на групи під час вивчення української мови за умови більше 27 учнів у класі, під час вивчення англійської мови дві групи з кількістю не менше 8 учнів у кожній або створення між класних груп, під час проведення практичних занять з використанням комп’ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Враховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

- ✓ Дистанційно для учнів 1-2 класів 2 навчальні заняття по 30 хвилин або 3 навчальні заняття по 20 хвилин.

- ✓ Для 3-4 класів 2 навчальні заняття по 45 хвилин або 3 навчальні заняття по 30 хвилин, або 4 навчальні заняття по 20 хвилин.
- ✓ Для 5-8 класів 2 навчальні заняття по 45 хвилин або 3 навчальні заняття по 35 хвилин, або 4 навчальні заняття по 25 хвилин.
- ✓ Для 9 класів 2 навчальні заняття по 45 хвилин або 3 навчальні заняття по 40 хвилин, або 4 навчальні заняття по 30 хвилин, або 5 - по 25 хвилин.
- ✓ В умовах воєнного стану, для учнів, які здобувають освіту у другу зміну (які перебувають за кордоном), початок занять не пізніше 16.00.
- ✓ Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань гімназії. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» вчителі формують самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів та матеріально-технічної бази закладу.

Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися протягом навчального року за розкладом.

## **РОЗДІЛ IV. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ЗАКЛАДУ ОСВІТИ**

### **ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

Тип освітнього закладу – гімназія-початкова школа.

У 2026/2027 навчальному році у Білоцерківській гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради сформовано:

- 1 класів – 2: 1-А, Б;
- 2 класів – 2: 2-А, Б;
- 3 класів – 3: 3-А, Б, В;
- 4 класів – 3: 4-А, Б, В;
- 5 класів – 2: 5-А, Б;
- 6 класів – 3: 6-А, Б, В;
- 7 класів – 3: 7-А, Б, В;
- 8 класів – 4: 8-А, Б, В, Г;
- 9 класів – 4: 9-А, Б, В, Г.

Усього класів 26, у них усього учнів – 745, середня наповнюваність – 28,7 учнів, що відповідає ст.14 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Навчальний план Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» на 2026/2027 навчальний рік розроблений відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р, постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами (Постанова Кабінету міністрів України від 24.07.2019 року №688)) для 1-4 класів, постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» для 5-9 класів та від 30.09.2020 року №898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 року №972, Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації освітнього процесу (ДСанПіН 5.5.2.008-01), освітніх програм, спланованих і організованих для досягнення учнями визначених відповідними Державними стандартами загальної середньої освіти результатів навчання, власного Статуту.

Мова навчання – українська.

Навчальні плани закладу складені відповідно до Освітньої програми Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» Білоцерківської міської ради Київської області на 2026-2027 роки, затвердженої рішенням педагогічної ради гімназії від 28.08.2026 року (протокол №1), наказ по закладу

№91 від 28.08.2026 року «Про затвердження освітньої програми Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» на 2026-2027 роки».

**Для 1-4 класів** (на основі Типової освітньої програми (О.Я.Савченко),

✓ Державний стандарт початкової освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 року №688)

✓ Наказ Міністерства освіти і науки від 12.08.2022 року № 743 «Про затвердження типових та освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти» (додаток 1)

**Для 5, 6, 7, 8, 9 класів** (на основі Типової освітньої програми)

✓ Державний стандарт базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 року №972.

✓ Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021р. №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 року №1120), зі змінами (наказ МОН від 17.08.2026 р. №1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (додаток 2, 3, 4, 5, 6)

Виконання програм із технологій у 5-9 класах забезпечено на базі шкільних майстерень (для хлопців) та кабінету обслуговуючої праці (для дівчат). Вивчення англійської мови передбачено з 1 класу.

## **ПОРЯДОК ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ ПРЕДМЕТІВ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ВАРІАТИВНОГО СКЛАДНИКА**

Інваріантний складник навчального плану забезпечує соціально необхідний для кожного здобувача освіти обсяг і рівень умінь та навичок. Варіативним складником передбачено додаткові години на поглиблене вивчення окремих предметів, курсів за вибором, факультативів, консультацій.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Типові навчальні плани для **1-2 та 3-4 класів** реалізуються через інтегровані курси та навчальні предмети (додаток 1):

- Інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти» у 1 класі; окремими навчальними предметами «Українська мова» і «Читання» у 2 класі; «Українська мова» і «Літературне читання» у 3-4 класах та окремим навчальним предметом «Іноземна мова» (англійська).

- «Математика», «Дизайн і технології», «Інформатика», «Фізична культура».
- «Я досліджую світ».
- «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво».

Для учнів 1 класів за рахунок варіативного складника збільшено обсяг часу (по 1 годині) на вивчення інтегрованого курсу «Українська мова. Навчання грамоти».

За рахунок розподілу варіативного складника у 2-4 класах збільшено на 1 годину обсяг часу (по 0,5 год) на вивчення української мови та читання (додаток 1).

Реалізація освітніх галузей для **5, 6 класів** відбувається через інтегровані курси та навчальні предмети (додаток 2,3):

- Освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується через окремі навчальні предмети «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література» та «Англійська мова».
- Освітня галузь «Математична», «Технологічна», «Інформатична», «Фізична культура» реалізуються через окремі предмети: «Математика», «Технології», «Інформатика», «Фізична культура».
- Освітня галузь «Природнича» представлена через І/К «Пізнаємо природу» та навчальним предметом «Географія» (6 кл).
- Освітня галузь «Соціальна та здоров'язбережувальна» – через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут».
- Освітня галузь «Громадянська та історична» - через предмети «Вступ до історії України та громадянської освіти» (5 клас), «І/К Історії та громадянської освіти» (6 клас).
- Освітня галузь «Мистецька» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво».

Години навчального навантаження для перерозподілу в межах максимального показника між освітніми компонентами розподілено у 5 класах: 0,5 годин – на вивчення предмета «Українська література», 0,5 годин – на вивчення предмета «Зарубіжна література», 1 година – на вивчення предмета «Математика», 0,5 годин – на вивчення інтегрований курс «Пізнаємо природу», 1 година – на вивчення І/К «Вступ до історії та громадянської освіти», 1 година – на вивчення предмета «Технології», 0,5 годин – на вивчення предмета

«Образотворче мистецтво», 0,5 годин – на вивчення предмета «Музичне мистецтво».

Години навчального навантаження для перерозподілу в межах максимального показника між освітніми компонентами розподілено у 6 класах: 0,5 годин – на вивчення предмета «Українська література», 0,5 годин – на вивчення предмета «Зарубіжна література», 1 година – на вивчення предмета «Математика», 1 година – на вивчення І/К «Пізнаємо природу», 1 година – на вивчення предмета «Географія», 0,5 година – на вивчення І/К «Історія України. Всесвітня історія», 1 година – на вивчення предмета «Технології», 0,5 годин – на вивчення предмета «Образотворче мистецтво», 0,5 годин – на вивчення предмета «Музичне мистецтво».

Реалізація освітніх галузей для **7 класів** відбувається через інтегровані курси та навчальні предмети (додаток 4):

- Освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується через окремі навчальні предмети «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література» та «Англійська мова».
- Освітня галузь «Математична», «Технологічна», «Інформатична», «Фізична культура» реалізуються через окремі предмети: «Алгебра», «Геометрія», «Технології», «Інформатика», «Фізична культура».
- Освітня галузь «Природнича» представлена предметами «Географія», «Біологія», «Фізика», «Хімія».
- Освітня галузь «Соціальна та здоров'язбережувальна» – через «Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі».
- Освітня галузь «Громадянська та історична» - через предмети «Історія України», «Всесвітня історія».
- Освітня галузь «Мистецька» реалізується через інтегрований курс «Мистецтво».

Години навчального навантаження для перерозподілу в межах максимального показника між освітніми компонентами розподілено у 7 класах: 1 година – на вивчення предмета «Українська мова», 0,5 годин – на вивчення предмета «Українська література», 0,5 годин – на вивчення предмета «Зарубіжна література», 0,5 годин – на вивчення предмета «Алгебра», 0,5 годин – на вивчення предмета «Геометрія», 1 година – на вивчення предмета «Хімія», 1 година – на вивчення предмета «Історія України», 0,5 година – на вивчення предмета «Всесвітня історія», 1 година – на вивчення предмета «Технології».

Реалізація освітніх галузей для **8 класів** відбувається через інтегровані курси та навчальні предмети (додаток 5):

- Освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується через окремі навчальні предмети «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література» та «Англійська мова».
- Освітня галузь «Математична», «Технологічна», «Інформатична», «Фізична культура» реалізуються через окремі предмети: «Алгебра», «Геометрія», «Технології», «Інформатика», «Фізична культура».
- Освітня галузь «Природнича» представлена предметами «Географія», «Біологія», «Фізика», «Хімія».
- Освітня галузь «Соціальна та здоров'язбережувальна» – через «Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі» та предмет «Підприємництво та фінансова грамотність».
- Освітня галузь «Громадянська та історична» - через предмети «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта».
- Освітня галузь «Мистецька» реалізується через інтегрований курс «Мистецтво».

Години навчального навантаження для перерозподілу в межах максимального показника між освітніми компонентами розподілено у 8 класах: 1 година – на вивчення предмета «Українська мова», 1 година – на вивчення предмета «Українська література», 0,5 годин – на вивчення предмета «Алгебра», 0,5 годин – на вивчення предмета «Геометрія», 0,5 годин – на вивчення предмета «Підприємництво і фінансова грамотність», 0,5 годин – на вивчення І/К «Здоров'я, безпека та добробут», 0,5 годин – на вивчення предмета «Історія України», 0,5 година – на вивчення предмета «Всесвітня історія», 0,5 годин – на вивчення предмета «Інформатика».

Реалізація освітніх галузей для **9 класів** відбувається через навчальні предмети (додаток 6):

- Освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується через окремі навчальні предмети «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література» та «Англійська мова».
- Освітня галузь «Математична», «Технологічна», «Інформатична», «Фізична культура» реалізуються через окремі предмети: «Алгебра», «Геометрія», «Технології», «Інформатика», «Фізична культура».

- Освітня галузь «Природнича» представлена предметами «Географія», «Біологія», «Фізика», «Хімія».
- Освітня галузь «Соціальна та здоров'язбережувальна» – через «Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі» та предмет «Підприємництво та фінансова грамотність».
- Освітня галузь «Громадянська та історична» - через предмети «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Основи правознавства».
- Освітня галузь «Мистецька» реалізується через інтегрований курс «Мистецтво».

Години навчального навантаження для перерозподілу в межах максимального показника між освітніми компонентами розподілено у 9 класах: 1 година – на вивчення предмета «Українська література», 0,5 годин – на вивчення предмета «Алгебра», 0,5 годин – на вивчення предмета «Геометрія», 1 година – на вивчення предмета «Географія», 0,5 годин – на вивчення І/К

«Здоров'я, безпека та добробут», 0,5 годин – на вивчення предмета «Підприємництво і фінансова грамотність», 1 година – на вивчення предмета «Історія України», 0,5 година – на вивчення предмета «Всесвітня історія», 0,5 годин – на вивчення предмета «Правознавство», 0,5 годин – на вивчення предмета «Інформатика».

Згідно з пунктом 26 Державного стандарту навчальне навантаження орієнтоване на визначений базовим навчальним планом Державного стандарту діапазон мінімальної та максимальної кількості годин у межах кожної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти. Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами перерозподілено між різними освітніми галузями з урахуванням індивідуальних потреб здобувачів освіти.

Гранично допустиме навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту». Поділ класів на групи здійснюється відповідно до Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти (із змінами), накази Міністерства освіти і науки України від 18.03.2026 року №481 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 23 лютого 2026 року №331», від 18.03.2026 року № 481 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 23 лютого 2026 року № 331».

Кількість навчальних годин для вивчення української мови розподілена відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту». Уроки фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру та спорт» є обов'язковими і проводяться не менше 3-х разів на тиждень.

У закладі здійснюється розподіл класу за групами при вивченні таких предметів:

- Інформатика - 2-9 класи
- Англійська мова- 1-9 класи (окрім 3-Б, 6-Б, 8-А, 8-Б, 8-Г, 9-А, 9-Б, 9-Г класів).
- Трудове навчання - 5-9 класи, заняття проводяться окремо з хлопцями в майстерні та з дівчатами в кабінеті обслуговуючої праці (окрім 6-Б, 8-А, 8-Б, 8-Г, 9-А, 9-Б, 9-Г класів).

Години навчальних предметів інваріантного складника навчальних планів, що позначаються дробовими числами (0,5, 1,5; 2,5; 3,5) викладаються упродовж навчального року таким чином: ціла частина – щотижнево, дробова (0,5) – по 1 годині через тиждень. Предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень у 8, 9 класах (громадянська освіта) вивчаються посеместрово.

Курси вибіркового освітнього компоненту навчального плану визначено в межах гранично допустимого навчального навантаження з урахуванням інтересів та потреб учнів. Особлива увага приділяється опануванню учнями української мови, опануванню соціального підприємництва, що так необхідно учасникам освітнього процесу в умовах сьогодення.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантного так і варіативного складника навчального плану. Із метою надання здобувачам освіти комплексу знань про Україну, українців, українську культуру, формування в учнів наукової картини про український світ та українську спільноту, розвитку критичного мислення та виховання любові до української мови, як державної виділено по 1 годині для учнів 6-А на вивчення курсу «Я і Україна» (додаток 3).

Із метою поглиблення знань з предметів, результативної роботи над учнівськими проектами, розвитку і корекції основних компетентностей для учнів, які не засвоїли зміст окремих предметів або не були присутні на уроках із різних причин для учнів 5, 6, 8 класів вводяться індивідуальні та групові консультації з математики, біології, географії, англійської мови, української мови, фізики (додаток 2, 3, 5).

Програми додаткових курсів, курсів за вибором та факультативів рекомендовані Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України (перелік програм для забезпечення варіативного складника навчального плану в 2026/2027 навчальному році додається).

Індивідуальне навчання дітей, які потребують соціальної допомоги та реабілітації, здійснюється відповідно до Положення про індивідуальну форму

здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 12.01.2016 року №8 (у редакції Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року №160, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 квітня 2021 року №528/36150 (зі змінами від 15.02.2023 року №165)).

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 року №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», учням, які дистанційно (екстернат) здобувають освіту буде оптимізовано освітній процес.

Додаток 1

**Навчальний план на 2026/2027 навчальний рік  
Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива»  
Білоцерківської міської ради Київської області  
для 1-4 класів початкової школи**

| Освітні галузі | Навчальні предмети | Кількість годин<br>на тиждень у класах |           |           |
|----------------|--------------------|----------------------------------------|-----------|-----------|
|                |                    | 1-А, Б                                 | 2-А, Б, В | 3-А, Б, В |

| Інваріантний складник                                                                                        |                                              |     |         |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-----|---------|---------|
| Мовно-літературна<br>(іншомовна освіта)                                                                      | I/K «Українська мова.<br>Навчання грамоти»   | 7+1 | —       | —       |
|                                                                                                              | Українська мова                              | —   | 3,5+0,5 | 3,5+0,5 |
|                                                                                                              | Читання                                      | —   | 3,5+0,5 | —       |
|                                                                                                              | Літературне читання                          | —   | —       | 3,5+0,5 |
|                                                                                                              | Іноземна мова<br>(англійська)                | 2   | 3       | 3       |
| Математична                                                                                                  | Математика                                   | 4   | 4       | 5       |
| Я досліджую світ<br>(природнича,<br>громадянська й<br>історична, соціальна,<br>здоров'язберезувальна)        | I/K «Я досліджую світ»                       | 3   | 3       | 3       |
| Технологічна                                                                                                 | Дизайн і технології                          | 1   | 1       | 1       |
| Інформатична                                                                                                 | Інформатика                                  | —   | 1       | 1       |
| Мистецька                                                                                                    | Образотворче мистецтво,<br>музичне мистецтво | 2   | 2       | 2       |
| Фізкультурна                                                                                                 | Фізична культура*                            | 3   | 3       | 3       |
| <b>Усього</b>                                                                                                |                                              | 23  | 25      | 26      |
| Варіативний складник                                                                                         |                                              |     |         |         |
| Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення інд. консультацій та групових занять    |                                              | -   | -       | -       |
| Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи) |                                              | 23  | 25      | 26      |

|                                              |    |    |    |
|----------------------------------------------|----|----|----|
| Гранично допустиме тижнєне навантаження учня | 20 | 22 | 23 |
|----------------------------------------------|----|----|----|

\*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

## Додаток 2

**Навчальний план на 2026/2027 навчальний рік**  
**Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива»**  
**Білоцерківської міської ради Київської області**  
**для 5 класів (додаток 1)**

| Освітні галузі                    |                                                                                                           | Навчальні предмети/інтегровані курси | К-сть годин на тиждень у класах |      |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------|------|
| Базовий компонент                 |                                                                                                           |                                      | 5-А                             | 5-Б  |
| Мовно-літературна                 | Українська мова                                                                                           | 4                                    | 4                               |      |
|                                   | Українська література                                                                                     | 2                                    | 2                               |      |
|                                   | Зарубіжна література                                                                                      | 1,5                                  | 1,5                             |      |
|                                   | Англійська мова                                                                                           | 3,5                                  | 3,5                             |      |
| Математична                       | Математика                                                                                                | 5                                    | 5                               |      |
| Природнича                        | Інтегрований курс природничої освітньої галузі («Пізнаємо природу»)                                       | 2                                    | 2                               |      |
| Соціальна і здоров'язбережувальна | Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі («Здоров'я, безпека та добробут») | 1                                    | 1                               |      |
| Громадянська та історична         | Вступ до історії України та громадянської освіти                                                          | 2                                    | 2                               |      |
| Інформатична                      | Інформатика                                                                                               | 1                                    | 1                               |      |
| Технологічна                      | Технології                                                                                                | 2                                    | 2                               |      |
| Мистецька                         | Образотворче мистецтво                                                                                    | 1                                    | 1                               |      |
|                                   | Музичне мистецтво                                                                                         | 1                                    | 1                               |      |
| Фізична культура                  | Фізична культура                                                                                          | 3                                    | 3                               |      |
| Разом                             |                                                                                                           |                                      | 26+3                            | 26+3 |

|                                                                                                                            |      |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|
| <b>Вибірковий компонент</b>                                                                                                |      |      |
| Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами: Індивідуальні заняття, робота над проектами: | 2    | 2    |
| Математика                                                                                                                 | 1    | 1    |
| Українська мова                                                                                                            | 1    |      |
| Англійська мова                                                                                                            |      | 1    |
| Гранично допустиме навчальне навантаження                                                                                  | 28   | 28   |
| Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)                                   | 28+3 | 28+3 |

\*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

### Додаток 3

**Навчальний план на 2026/2027 навчальний рік  
Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива»  
Білоцерківської міської ради Київської області  
для 6 класів (додаток 1)**

| Освітні галузі    | Навчальні предмети/інтегровані курси | К-сть годин на тиждень у класах |     |     |
|-------------------|--------------------------------------|---------------------------------|-----|-----|
|                   |                                      | 6-А                             | 6-Б | 6-В |
| Базовий компонент |                                      |                                 |     |     |
| Мовно-літературна | Українська мова                      | 4                               | 4   | 4   |

|                                                                                                                                  |                                                                                                           |             |             |             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
|                                                                                                                                  | Українська література                                                                                     | 2           | 2           | 2           |
|                                                                                                                                  | Зарубіжна література                                                                                      | 1,5         | 1,5         | 1,5         |
|                                                                                                                                  | Англійська мова                                                                                           | 3,5         | 3,5         | 3,5         |
| Математична                                                                                                                      | Математика                                                                                                | 5           | 5           | 5           |
| Природнича                                                                                                                       | Інтегрований курс природничої освітньої галузі («Пізнаємо природу»)                                       | 2           | 2           | 2           |
|                                                                                                                                  | Географія                                                                                                 | 2           | 2           | 2           |
| Соціальна і здоров'язбережувальна                                                                                                | Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі («Здоров'я, безпека та добробут») | 1           | 1           | 1           |
| Громадянська та історична                                                                                                        | Інтегрований курс історії та громадянської освіти                                                         | 2           | 2           | 2           |
| Інформатична                                                                                                                     | Інформатика                                                                                               | 1           | 1           | 1           |
| Технологічна                                                                                                                     | Технології                                                                                                | 2           | 2           | 2           |
| Мистецька                                                                                                                        | Образотворче мистецтво                                                                                    | 1           | 1           | 1           |
|                                                                                                                                  | Музичне мистецтво                                                                                         | 1           | 1           | 1           |
| Фізична культура                                                                                                                 | Фізична культура                                                                                          | 3           | 3           | 3           |
| <b>Разом</b>                                                                                                                     |                                                                                                           | <b>28+3</b> | <b>28+3</b> | <b>28+3</b> |
| <b>Вибірковий компонент</b>                                                                                                      |                                                                                                           |             |             |             |
| <i>Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами: Індивідуальні заняття, робота над проєктами</i> |                                                                                                           | 3           | 3           | 3           |
| Українська мова                                                                                                                  |                                                                                                           | 1           | 1           | 2           |
| Курс за вибором «Я і Україна»                                                                                                    |                                                                                                           | 1           |             |             |
| Англійська мова                                                                                                                  |                                                                                                           | 1           |             |             |
| Математика                                                                                                                       |                                                                                                           |             | 1           | 1           |
| Географія                                                                                                                        |                                                                                                           |             | 1           |             |
| Гранично допустиме навчальне навантаження                                                                                        |                                                                                                           | 31          | 31          | 31          |

|                                                                                          |      |      |      |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|
| Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи) | 31+3 | 31+3 | 31+3 |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|

\*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Додаток 4

**Навчальний план на 2026/2027 навчальний рік  
Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива»  
Білоцерківської міської ради Київської області  
для 7-А, Б, В класів (додаток 1)**

| Освітні галузі | Навчальні<br>предмети/інтегровані курси | Кількість годин<br>на тиждень у класах |
|----------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|
|----------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|

| Базовий компонент                                                             |                                                                                                           | 7 А, Б, В |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Мовно-літературна                                                             | Українська мова                                                                                           | 4         |
|                                                                               | Українська література                                                                                     | 2         |
|                                                                               | Зарубіжна література                                                                                      | 1,5       |
|                                                                               | Англійська мова                                                                                           | 3,5       |
| Математична                                                                   | Алгебра                                                                                                   | 3         |
|                                                                               | Геометрія                                                                                                 | 2         |
| Природнича                                                                    | Біологія                                                                                                  | 2         |
|                                                                               | Географія                                                                                                 | 2         |
|                                                                               | Фізика                                                                                                    | 2         |
|                                                                               | Хімія                                                                                                     | 2         |
| Соціальна і здоров'язбережувальна                                             | Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі («Здоров'я, безпека та добробут») | 1         |
| Громадянська та історична                                                     | Історія України                                                                                           | 1,5       |
|                                                                               | Всесвітня історія                                                                                         | 1         |
|                                                                               | Громадянська освіта                                                                                       | 0,5       |
| Інформатична                                                                  | Інформатика                                                                                               | 1         |
| Технологічна                                                                  | Технології                                                                                                | 2         |
| Мистецька                                                                     | Інтегрований курс «Мистецтво»                                                                             | 1         |
| Фізична культура                                                              | Фізична культура                                                                                          | 3         |
| Разом                                                                         |                                                                                                           | 32 + 3    |
| Вибірковий компонент                                                          |                                                                                                           |           |
| Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами: |                                                                                                           | 0         |
| Гранично допустиме навчальне навантаження                                     |                                                                                                           | 32        |

|                                                                                        |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Всього<br><br>(без фізичної культури+фізична культура; без урахування поділу на групи) | 32+3 |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------|

\*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Додаток 5

**Навчальний план на 2026/2027 навчальний рік  
Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива»  
Білоцерківської міської ради Київської області  
для 8-А, Б, В, Г класів (додаток 1)**

| Освітні галузі                    | Навчальні предмети/інтегровані курси                                                                      | Кількість годин<br>на тиждень у класах |        |        |        |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|--------|--------|--------|
| Базовий компонент                 |                                                                                                           | 8-А                                    | 8-Б    | 8-В    | 8-Г    |
| Мовно-літературна                 | Українська мова                                                                                           | 4                                      | 4      | 4      | 4      |
|                                   | Українська література                                                                                     | 2                                      | 2      | 2      | 2      |
|                                   | Зарубіжна література                                                                                      | 1                                      | 1      | 1      | 1      |
|                                   | Англійська мова                                                                                           | 3                                      | 3      | 3      | 3      |
| Математична                       | Алгебра                                                                                                   | 3                                      | 3      | 3      | 3      |
|                                   | Геометрія                                                                                                 | 2                                      | 2      | 2      | 2      |
| Природнича                        | Біологія                                                                                                  | 2                                      | 2      | 2      | 2      |
|                                   | Географія                                                                                                 | 2                                      | 2      | 2      | 2      |
|                                   | Фізика                                                                                                    | 2                                      | 2      | 2      | 2      |
|                                   | Хімія                                                                                                     | 2                                      | 2      | 2      | 2      |
| Соціальна і здоров'язбережувальна | Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі («Здоров'я, безпека та добробут») | 1                                      | 1      | 1      | 1      |
|                                   | Підприємництво і фінансова грамотність                                                                    | 1                                      | 1      | 1      | 1      |
| Громадянська та історична         | Історія України                                                                                           | 1,5                                    | 1,5    | 1,5    | 1,5    |
|                                   | Всесвітня історія                                                                                         | 1                                      | 1      | 1      | 1      |
|                                   | Громадянська освіта                                                                                       | 0,5                                    | 0,5    | 0,5    | 0,5    |
| Інформатична                      | Інформатика                                                                                               | 2                                      | 2      | 2      | 2      |
| Технологічна                      | Технології                                                                                                | 1                                      | 1      | 1      | 1      |
| Мистецька                         | Інтегрований курс «Мистецтво»                                                                             | 1                                      | 1      | 1      | 1      |
| Фізична культура                  | Фізична культура                                                                                          | 3                                      | 3      | 3      | 3      |
| Разом                             |                                                                                                           | 32 + 3                                 | 32 + 3 | 32 + 3 | 32 + 3 |
| Вибірковий компонент              |                                                                                                           |                                        |        |        |        |

|                                                                                                                                  |      |      |      |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|
| <i>Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами:</i> Індивідуальні заняття, робота над проєктами | 1    | 1    | 1    | 1    |
| Біологія                                                                                                                         | 1    |      |      |      |
| Хімія                                                                                                                            |      | 1    |      |      |
| Математика                                                                                                                       |      |      | 1    |      |
| Фізика                                                                                                                           |      |      |      | 1    |
| Гранично допустиме навчальне навантаження                                                                                        | 33   | 33   | 33   | 33   |
| Всього<br>(без фізичної культури+фізична культура; без урахування поділу на групи)                                               | 33+3 | 33+3 | 33+3 | 33+3 |

\*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

Додаток 6

**Навчальний план на 2026/2027 навчальний рік  
Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива»  
Білоцерківської міської ради Київської області  
для 9-А, Б, В, Г класів (додаток 1)**

| Освітні галузі                       | Навчальні предмети/інтегровані курси                                                                            | Кількість годин<br>на тиждень у<br>класах |
|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| <b>Базовий компонент</b>             |                                                                                                                 | <b>9-А, Б, В, Г</b>                       |
| Мовно-літературна                    | Українська мова                                                                                                 | 3                                         |
|                                      | Українська література                                                                                           | 2                                         |
|                                      | Зарубіжна література                                                                                            | 1                                         |
|                                      | Англійська мова                                                                                                 | 3                                         |
| Математична                          | Алгебра                                                                                                         | 3                                         |
|                                      | Геометрія                                                                                                       | 2                                         |
| Природнича                           | Біологія                                                                                                        | 2                                         |
|                                      | Географія                                                                                                       | 2                                         |
|                                      | Фізика                                                                                                          | 3                                         |
|                                      | Хімія                                                                                                           | 2                                         |
| Соціальна і<br>здоров'язбережувальна | Інтегрований курс соціальної та<br>здоров'язбережувальної освітньої галузі<br>(«Здоров'я, безпека та добробут») | 1                                         |
|                                      | Підприємництво і фінансова грамотність                                                                          | 1                                         |
| Громадянська та історична            | Історія України                                                                                                 | 1,5                                       |
|                                      | Всесвітня історія                                                                                               | 1                                         |
|                                      | Громадянська освіта                                                                                             | 0,5                                       |
|                                      | Основи правознавства                                                                                            | 1                                         |
| Інформатична                         | Інформатика                                                                                                     | 2                                         |
| Технологічна                         | Технології                                                                                                      | 1                                         |
| Мистецька                            | Інтегрований курс «Мистецтво»                                                                                   | 1                                         |
| Фізична культура                     | Фізична культура                                                                                                | 3                                         |
| <b>Разом</b>                         |                                                                                                                 | <b>33 + 3</b>                             |
| <b>Вибірковий компонент</b>          |                                                                                                                 |                                           |

|                                                                                    |      |
|------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами:      | 0    |
| Гранично допустиме навчальне навантаження                                          | 33   |
| Всього<br>(без фізичної культури+фізична культура; без урахування поділу на групи) | 33+3 |

\*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Перелік  
програм курсів за вибором, факультативів.  
Варіативний складник базового навчального плану на 2026/2027 н. р.  
Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива»

| №<br>п/п | Назва курсу                      | Кількість<br>годин | Клас | Рекомендовано                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------|----------------------------------|--------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.       | Курс за вибором<br>«Я і Україна» | 1                  | 6-А  | Навчальна програма з курсу<br>українознавства для «Я і Україна»<br>(автори: Котусенко О.Ю.,<br>Михайловська Н.А., Ціпко А.В., Бойко<br>Т.І., Газізова О.О., Краснодемська І.Й.,<br>Хоменко О.А., Бойко С.М.) Гриф<br>«Схвалено для використання в<br>освітньому процесі» Рішення<br>експертної комісії з літератури<br>(української та зарубіжної) від<br>24.10.2024 (протокол № 8) Реєстрація в<br>Каталозі надання грифів навчальній<br>літературі та навчальним програмам за<br>№ 3.0764-2024 |
| Всього   |                                  | 1                  |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

## **Розділ V** Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

**Освітню програму укладено за основними освітніми галузями:**

**1-2 класи:**

- мовно-літературна, що містить українську мову і літературу та іноземну мову (англійську);
- математична;
- природнича;
- громадянська та історична;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- мистецька;
- фізкультурна.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістовні лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища». Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

- 1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»,
- 2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання»,
- 3,4 класи – навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

Освітня галузь «Іншомовна» реалізується через окремий предмет – «Іноземна мова» (англійська).

Освітня галузь «Математична» реалізується через окремий предмет, відповідно, - "Математика". Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури»,

«Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

Освітні галузі «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична». Зазначені освітні галузі в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» за різними

видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Освітня галузь «Інформатична» реалізується через окремий предмет, відповідно, - «Інформатика» з 2 класу.

Зміст технологічної освітньої галузі реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології». Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується окремим предметом «Фізична культура», мета і завдання якого реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність»,

«Ігрова та змагальна діяльність».

Мистецька освітня галузь реалізується через предмети вивчення за окремими видами мистецтва: музичне мистецтво, образотворче мистецтво за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

### **Мовно-літературна освітня галузь** **Українська мова і літературне читання**

Метою початкового курсу мовно-літературної освіти є розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- виховання в учнів позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, читання, дитячої книжки, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати своє мовлення;
- розвиток мислення, мовлення, уяви, пізнавальних і літературно-творчих здібностей школярів;
- формування повноцінних навичок читання і письма, уміння брати участь у діалозі, інсценізаціях, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення;
- формування вмінь працювати з різними видами та джерелами інформації;
- ознайомлення учнів з дитячою літературою різної тематики й жанрів, формування прийомів самостійної роботи з дитячими книжками;
- формування умінь опрацьовувати тексти різних видів (художні, науково-популярні, навчальні, медіатексти);
- дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови;
- залучення молодших школярів до практичного застосування умінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Відповідно до зазначених мети і завдань у початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістові лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища». Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

- 1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»;
- 2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання».

## **Іншомовна освітня галузь**

### **Іноземна мова**

Метою іншомовної освіти для загальної середньої освіти є формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, що забезпечує розвиток інших ключових компетентностей і задоволення різних життєвих потреб дитини. Відповідно до окресленої мети, головними завданнями іншомовної освіти у початковій школі є:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених цією програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;

- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий під час вивчення рідної мови та інших навчальних предметів;
- використовувати в разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;
- обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб;
- ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах опанування іноземної мови в контексті міжкультурної парадигми, що передбачає ознайомлення з культурою народу, чію мову вивчають учні. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації в межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 2-го класу учні загальноосвітніх навчальних закладів досягають рівня Pre-A1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень в кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із «Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти». Відповідно до мети іншомовної освіти та завдань у початковій школі, виокремлено такі змістові лінії: «Сприймання на слух», «Зорове сприймання», «Усна взаємодія», «Усне висловлювання», «Писемна взаємодія», «Писемне висловлювання», «Онлайн взаємодія». Іншомовна комунікативна компетентність виявляється в безпосередньому та опосередкованому міжкультурному спілкуванні. Для формування комунікативної компетентності в умовах безпосереднього спілкування програма пропонує розгортати навчальну діяльність у межах змістових ліній «Сприймання на слух», «Усна взаємодія», «Усне висловлювання». Змістова лінія «Сприймання на слух» передбачає залучення учнів до дій зі сприймання коротких простих запитань, тверджень, вказівок, інструкцій та реагування на них вербально і/ або невербально. Змістова лінія «Усна взаємодія» спрямована

на розвиток умінь розпізнавати знайомі слова повсякденного вжитку у знайомому контексті; ставити запитання та давати відповіді про себе та щоденні справи. Змістова лінія «Усне висловлювання» передбачає творення коротких фраз про себе, надавання базової персональної інформації (наприклад, ім'я, адреса, родина, національність). Для становлення комунікативної компетентності в умовах опосередкованого спілкування (на відстані в просторі та часі) запропоновано змістові лінії «Зорове сприймання» (читач – автор), «Писемна взаємодія», «Писемне висловлювання», «Онлайн взаємодія». Усі перелічені змістові лінії забезпечують для учня здобуття досвіду опосередкованого спілкування та опанування низки комунікативних умінь, що дасть змогу учням розвивати комунікативну компетентність. Змістова лінія «Зорове сприймання» передбачає сприймання та розпізнавання знайомих слів у супроводі малюнків. У рамках змістової лінії «Писемне висловлювання» учні навчаються писати короткі фрази для надання базової інформації. Результатом опрацювання змістової лінії «Онлайн взаємодія» є оволодіння вміннями встановлювати базовий соціальний контакт онлайн, вживаючи найпростіші ввічливі форми вітання та прощання, та розміщувати прості твердження про себе у форматі онлайн.

## **Математична освітня галузь**

### **Математика**

Метою навчання математики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування в учнів розуміння ролі математики в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу;
- формування у дітей досвіду використання математичних знань та способів дій для розв'язування навчальних і практичних задач;
- розвиток математичного мовлення учнів, необхідного для опису математичних фактів, відношень і закономірностей;
- формування в учнів здатності міркувати логічно, оцінювати коректність і достатність даних для розв'язування навчальних і практичних задач.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню. Досвід математичної діяльності застосовується у вивченні інших предметів (освітніх галузей) шляхом використання учнями математичних методів чи інших засобів для пізнання дійсності. Рекомендовано раз на два тижні проводити уроки для організації та виконання міжпредметних навчальних проектів, міні-досліджень тощо.

### **Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі «Я досліджую світ»**

Ці галузі реалізуються в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання себе, предметів і явищ природи і суспільного життя (спостереження, обстеження, дослід, практична робота, вимірювання, систематизація, класифікація, встановлення логічної та часової послідовності подій, критична оцінка побаченого (почутого), встановлення зв'язків і залежностей в природі і суспільстві, між станом довкілля і діяльністю людини, впливу поведінки на здоров'я та безпеку, залежності результату від докладених зусиль, аналіз наслідків ризикованої поведінки);
- виховання активної позиції щодо громадянської і соціально-культурної належності себе і своєї родини до України, інтересу до пізнання історії та природи свого краю і країни; пошани до символів держави,

ініціативної поведінки у громадських акціях, у відзначенні пам'ятних дат і подій;

- розвиток толерантності у соціальній комунікації, ціннісного ставлення до природи та її пізнання, до приватного життя інших людей, усвідомлення правової відповідальності у ситуаціях застосування норм і правил життя в суспільстві, інші соціальні навички щодо взаємодії і співпраці в різних видах діяльності;

- створення умов для самовираження учнів у різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої особистості.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрований суті, а саме: «Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка); «Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці); «Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення); «Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв); «Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Типова навчальна програма дає змогу вчителю самостійно обирати й формувати інтегрований та автономний спосіб подання змісту із освітніх галузей Стандарту, добирати дидактичний інструментарій, орієнтуючись на індивідуальні пізнавальні запити і можливості учнів (рівень навченості, актуальні стани потреб, мотивів, цілей, сенсорного та емоційно-вольового розвитку).

Особливого значення у дидактико-методичній організації навчання надається його зв'язку з життям, з практикою застосування здобутих уявлень, знань, навичок поведінки в життєвих ситуаціях. Педагогічна стратегія, яка опиралась на наслідувальні механізми у розвитку пізнавальних процесів молодших школярів, і передбачала пріоритетне використання зразків, алгоритмів, поетапного контролю й корекції, збагачується полісенсорним підходом, що зумовлює дослідницьку поведінку учнів, сприйняття ними властивостей і якостей предметів і явищ природного і соціального оточення, спрямовуються у сферу пошукової діяльності.

Можливі засоби інтеграції в процесі реалізації програми «Я досліджую світ» передбачають включення учнів в практику виконання різноманітних завдань дослідницького характеру, як от:

- дослідження-розпізнавання;
- дослідження-спостереження;
- дослідження-пошук.

## **Інформатична освітня галузь**

### **Інформатика**

Інформатична освітня галузь починає реалізуватися з 2-го класу. Метою навчання інформатиці є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування в учнів уявлення про роль інформаційно-комунікаційних технологій у житті людини;
- формування вмінь описувати об'єкти реальної та віртуальної дійсності різноманітними засобами подання інформації;
- формування початкових навичок інформаційної діяльності, зокрема вмінь опрацьовувати текстову та графічну інформацію;
- формування у дітей початкового досвіду використання комп'ютерної техніки для розв'язування навчальних, творчих і практичних задач;
- розвиток логічного, алгоритмічного, творчого та об'єктно-орієнтованого мислення учнів.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для: доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію); опрацювання інформації; перетворення інформації із однієї форми в іншу; створення інформаційних моделей; оцінки інформації за її властивостями. Програма побудована лінійно-концентрично (з горизонтальним поглибленням).

## **Технологічна освітня галузь**

### **Дизайн і технології**

Зміст технологічної освітньої галузі реалізовується через інтегрований курс «Дизайн і технології».

Метою навчання дизайну і технологій є розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та

проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування допитливості, цілісного уявлення про матеріальне і нематеріальне виробництво;
- виховання естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-ужитковому мистецтві;
- набуття досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в матеріалах;
- вироблення навичок раціонального використання матеріалів, безпечного застосування традиційних та сучасних технологій;
- формування культури праці, прагнення удосконалювати процес і результати проектно-технологічної діяльності, свій життєвий простір.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Навчальний матеріал вибудовується навколо актуальних освітніх тем, розв'язання життєвих проблем, встановлення взаємозв'язків з іншими освітніми галузями.

## **Мистецька освітня галузь**

### **Мистецтво**

Метою навчання мистецтва у школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- розвиток почуттєвої сфери учнів, набуття ними досвіду емоційно-естетичних переживань;
- пробудження інтересу до пізнання творів різних видів мистецтва; виховання гордості за здобутки рідного мистецтва й поваги до творчості інших етносів та народів;
- формування умінь художнього сприймання, аналізу художньої мови та оцінювання творів мистецтва відповідно до вікових можливостей з використанням мистецької термінології;
- оволодіння способами художньо-творчої діяльності в різних видах мистецтва, комунікації з іншими в художній творчості;

- формування елементарних умінь застосування цифрових технологій у мистецькій творчості і презентації здобутків;
- розвиток мистецьких здібностей, здатності самовираження й керування власними емоційними станами через мистецтво та різні види художньої творчості;
- формування здатності встановлювати асоціації між видами мистецтва; між мистецтвом і явищами довкілля;
- досягнення усвідомлення значення мистецтва в житті людини;
- виховання культури глядача-слухача;
- формування здатності об'єктивно оцінювати творчі здобутки свої та інших.

Реалізація поставленої мети і завдань здійснюється за змістовими лініями: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь реалізується через інтегровані предмети вивчення за окремими видами мистецтва: *«Музичне мистецтво»*, *«Образотворче мистецтво»*, де відбудеться реалізація упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

## **Фізкультурна освітня галузь**

### **Фізична культура**

Метою навчання фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виховання в молодших школярів розуміння значущості занять фізичними вправами, спортивними іграми як важливого засобу зміцнення здоров'я, отримання задоволення, гартування тіла та характеру, самовираження, соціальної взаємодії у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- формування в учнів здатності володіння різними способами рухової діяльності, виконання фізичних вправ; уміння грати в рухливі та спортивні ігри за спрощеними правилами;

- розвиток в молодших школярів здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки позитивних та негативних чинників щодо стану свого здоров'я та фізичного розвитку;
- використовувати різні способи пошуку корисної інформації у довідникових джерелах, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікативних технологій і критичного мислення;
- формування в учнів здатності творчо застосовувати набутий досвід з фізичної культури, використовувати сили природи для зміцнення здоров'я та фізичного вдосконалення;
- розвиток в молодших школярів здатності використовувати навички самоконтролю і самооцінювання свого фізичного стану, дотримуватися санітарно-гігієнічних правил та безпечної поведінки в процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- розвиток в учнів здатності спілкуватися і взаємодіяти з дорослими й однолітками, співпрацювати та досягати спільних командних цілей у процесі спортивно-ігрової діяльності, використовувати термінологічний апарат з фізичної культури рідною мовою під час фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- виховання в молодших школярів емоційно-ціннісного ставлення до занять фізичною культурою та спортом, здатності добирати фізичні вправи для розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних можливостей, бажання керуватися правилами безпечної і чесної гри, уміння боротися, вигравати і програвати; формування зацікавленості досягненнями українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших спортивних змаганнях.

Зазначена мета і завдання реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

У початковій школі може здійснюється поділ класів на групи при вивченні англійської мови та інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах - 35 хвилин, у - 2-х класах - 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту». В середня наповнюваність перших класів складає 22 учнів, середня наповнюваність других класів - 25 учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Наказом МОН України № 128 від 20.02.2002 (з урахуванням останніх змін, внесених наказами МОН, зокрема № 331 від 23.02.2026 та № 481 від 18.03.2026).

#### **5 – 8 класи:**

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- технологічна;
- інформатична;
- мистецька;
- фізична культура.

#### **9 класи:**

- мови та літератури;
- суспільствознавство;
- мистецтво;
- математика;
- природознавство;
- технології;
- здоров'я та фізична культура.

### **Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями**

**Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів**, зазначених у типових освітніх програмах трьох ступенів навчання. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізовує вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова,

усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

- навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими людьми.

Враховуючи інтегрований характер компетентностей, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати внутрішньо-предметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес

учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

### **Передбачені результати базової середньої освіти**

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, як-от: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

На реалізацію мети діяльності Закладу при складанні навчального плану використано таблиці до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, які у повному обсязі включають інваріантну частину, сформовану на державному рівні, та варіативну частину, у якій передбачені предмети та курси за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття відповідно освітніх потреб учнів

## **РОЗДІЛ VI.**

### **МОДЕЛЬНІ НАЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ**

#### **6.1. Перелік модельних навчальних програм**

Відповідно до навчального плану в освітній програмі зазначається перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, що містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів інтегрованих курсів в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами. Оскільки відповідні модельні та або навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти, заклад освіти під час формування переліку цих програм врахував низку чинників, а саме:

- особливості та потреби здобувачів освіти в досягненні обов'язкових результатів навчання,
- потенціал педагогічного колективу,
- ресурсне забезпечення закладу освіти,
- навчально-методичний супровід конкретних модельних програм,
- наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей,
- варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

Під час вибору модельних навчальних програм для освітньої програми закладу зверталась увага на раціональне використання навчального часу. Сформована з окремих модельних та або навчальних програм освітня програма закладу є цілісним комплексом, кожен компонент якого реалізує свої цілі та функції у тісному взаємозв'язку з іншими компонентами для формування цілісної компетентної особистості. Ці взаємозв'язки реалізуються не лише на рівні базових знань з окремих предметів, а й на рівні досягнення очікуваних результатів та видів діяльності. Перелік модельних та або навчальних програм в освітній програмі закладу охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей.

Заклад освіти здійснив вибір модельних навчальних програм для закладів загальної середньої освіти з-поміж тих, яким надано гри «Рекомендовано Міністерство освіти і науки України» Наказ МОН №795 від 12 липня 2021 року.

На основі модельної та або затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета інтегрованого курсу вчитель складає календарно- тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя. Встановлення універсальних стандартів таких документів у межах закладу загальної середньої освіти міста, району чи області є неприпустимим.

Автономія вчителя забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково- педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

кількість годин на вивчення окремих тем. Адміністрація закладу загальної середньої освіти або працівники методичних служб можуть лише надавати методичну допомогу вчителю з метою покращення освітнього процесу, а не контролювати його

**Перелік модельних навчальних програм**  
**для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня**  
*(5, 6, 7, 8 класи – Наказ МОН України №235 від 19.02.2021р., у редакції від 09.08.2024 року №1120)*

**Перелік програм інваріантного складника**  
**Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива»**

**Навчальна програма**  
**для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня (1-4 класи)**  
 Наказ Міністерства освіти і науки від 12.08.2022 року №743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» (За редакцією О.Я.Савченко)

**Перелік модельних навчальних програм**  
**для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня**  
*(5, 6, 7, 8, 9 класи – Наказ МОН України №235 від 19.02.2021р., у редакції від 09.08.2024 року №1120)*

| №  | Предмет               | Програма                                                                                                                                                    | Підручник                                                                                                                           | Посилання                                                                                  |
|----|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Українська мова       | Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти<br><br>(авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В.)             | Заболотний О.В.,<br>Заболотний В.В.<br>Українська мова.<br>Підручник для 5,6,7,8,9 класу – «Генеza», -2022                          | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |
| 2. | Українська література | Модельна навчальна програма «Українська література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти<br><br>(авт. Архипова В.П., Січкарь С.І., Шило С.Б.) | Авраменко О.<br>Українська література.<br>Підручник для 5,6,7, 8,9 класу закладів загальної середньої освіти. Київ «Грамота», -2022 | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |
| 3. | Англійська мова       | Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої                                                                     | Джоанна Коста, Мелані Вільямс                                                                                                       | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a>                                                 |

|    |                                                      |                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                |
|----|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                      | освіти (автори Зимомря І.М.,<br>Мойсюк В.А.)                                                                                                                                              | «Prepare», Зимомря<br>І.М.,<br>Підручник для 5,6,7, 8,9<br>класу закладів загальної<br>середньої освіти.<br><br>Видавництво<br>«Лінгвіст»                                                               | <a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a>                                                   |
| 4. | Зарубіжна<br>література                              | Модельна навчальна програма<br>«Зарубіжна література. 5-9<br>класи» для закладів загальної<br>середньої освіти (автори Ісаєва<br>О.О., Ніколенко О.М.)                                    | Ісаєва О.О.,<br>Клименко Ж.В.<br><br>Зарубіжна література<br>5,6,7,8,9 класи.<br>Підручник для 5 класу<br>закладів загальної<br>середньої освіти.<br><br>Київ «Оріон» -2022                             | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |
| 5. | Математика                                           | Модельна навчальна програма<br>«Математика. 5-6 класи для<br>закладів загальної середньої<br>освіти (авт. Істер О.С.)<br><br>Алгебра, геометрія 7, 8 клас                                 | Олександр Істер<br><br>Математика 5,6, класи.<br>Підручник для 5,6<br>класу закладів загальної<br>середньої освіти.<br><br>Київ «Генеза» -2022<br><br>Алгебра, геометрія 7, 8<br>клас, 2024, Істер О.С. | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |
| 6. | Інтегрований<br>курс природничої<br>освітньої галузі | Модельна навчальна програма<br>«Пізнаємо природу» 5-6 клас<br>(інтегрований курс), «Біологія<br>7-9 класи», для закладів<br>загальної середньої освіти (авт.<br>Біда Д.Д., Гільберг Т.Г.) | Дарія Біда, Тетяна<br>Гільберг<br><br>Пізнаємо природу.<br>Підручник для 5,6<br>класу закладів загальної<br>середньої освіти. Київ<br>«Генеза», -2022                                                   | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |
| 7. | Географія                                            | Модельна навчальна програма<br>«Географія. 6-9 класи» для<br>закладів загальної середньої<br>освіти (авт. Кобернік С. Г.,<br>Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г.,<br>Даценко Л. М.)           | Коваленко Р., Гільберг<br>Т.Г. «Географія»<br><br>Підручник для 6,7, 8,9<br>класу закладів загальної                                                                                                    | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |

|     |                                                            |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                |
|-----|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                            |                                                                                                                                                                                        | середньої освіти. Київ<br>«Генеза», -2022, 2024                                                                                                                                                                   |                                                                                                |
| 8.  | Підприємництво і<br>фінансова<br>грамотність               | Модельна навчальна програма<br>«Підприємництво і фінансова<br>грамотність. 8-9 класи» для<br>закладів загальної середньої<br>освіти (автор Панченко С. Ю.)                             | Гільберг Т.Г.<br>«Географія»<br><br>Підручник для 8,9<br>класу закладів загальної<br>середньої освіти. Київ<br>«Генеза», -2024                                                                                    | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |
| 9.  | Фізика                                                     | Модельна навчальна програма<br>«Фізика» 7-9 класи» для<br>закладів загальної середньої<br>освіти                                                                                       | Підручник для 7, 8<br>класу закладів загальної<br>середньої освіти.<br>Бар'яхтар Т.Г. 2024                                                                                                                        | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |
| 10. | Хімія                                                      | Модельна навчальна програма<br>«Хімія» 7-9 класи» для закладів<br>загальної середньої освіти                                                                                           | Підручник для 7, 8<br>класу закладів загальної<br>середньої освіти.<br>Григорович О.В. 2024                                                                                                                       | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |
| 11. | Біологія                                                   | Модельна навчальна програма<br>«Біологія» 7-9 класи» для<br>закладів загальної середньої<br>освіти                                                                                     | Підручник для 7, 8<br>класу закладів загальної<br>середньої освіти<br>Остапченко Л.І. 2024                                                                                                                        | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |
| 12. | Інтегрований<br>курс «Здоров'я,<br>безпека та<br>добробут» | Модельна навчальна програма<br>«Здоров'я, безпека та добробут»<br>5-9 класи (інтегрований курс)»<br>для закладів загальної середньої<br>освіти (автори: Хитра З.М.,<br>Романенко О.А.) | Зоя Хитра, Ольга<br>Романенко<br><br>«Здоров'я, безпека та<br>добробут»<br><br>Підручник для 5,6,7,8,9<br>класу закладів загальної<br>середньої освіти. Київ<br>«Оріон», -2022<br><br>7, 8 клас Шиян О.І.<br>2024 | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |
| 13. | Інтегрований<br>курс історії та<br>громадянської<br>освіти | Модельна навчальна програма<br>«Інтегрований курс історії та<br>громадянської освіти (5,6 кл)                                                                                          | Пометун О.І., Малієнко<br>Ю.Б., Ремех Т.О.<br><br>Підручник<br>інтегрованого курсу для                                                                                                                            | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |

|     |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                              |                                                                                            |
|-----|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                               | <p>«Вступ до історії та громадянської освіти» (інтегрований курс (5 клас)</p> <p>(авт. Пометун О.І., Ремех Т.О.)</p> <p>Модельна навчальна програма «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.)</p> | <p>5,6 класу «Вступ до історії» Київ. «Освіта», -2022</p> <p>«Історія України. Всесвітня історія» 7,8,9 класи (Пометун О.І.)</p>                                             |                                                                                            |
| 14. | Інформатика                   | Модельна навчальна програма «Інформатика 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Завадський І.О., Коршунова О.В.)                                                                                                                                                                      | <p>Коршунова О.В., Завадський І.О. «Інформатика. підручник для 5,6 класів закладів загальної середньої освіти Київ. «Освіта», -2018</p> <p>7, 8,9 клас 2024 Ривкінд Й.Я.</p> | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |
| 15. | Технології                    | Модельна навчальна програма «Технології. 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І.О, Горобець О.В.)                                                                                                                                                                            | Підручник для 5,6,7,8,9 класів закладів загальної середньої освіти. Ходзинська І.Ю. 2024                                                                                     | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a>                                                 |
| 16. | Інтегрований курс «Мистецтво» | Модельна навчальна програма «Мистецтво 5-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.)                                                                                                                                                          | <p>Масол Л.М. Мистецтво (інтегрований курс) підручник для 5,6 класу закладів загальної середньої освіти. Київ «Світоч», -2013</p> <p>7, 8 клас Кондратова Л.Г.</p>           | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a><br><a href="http://imzo.gov.ua">imzo.gov.ua</a> |

|     |                  |                                                                                                                                                     |  |                                            |
|-----|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------|
| 17. | Фізична культура | Модельна навчальна програма<br>«Фізична культура. 5-9 класи»<br>для закладів загальної середньої<br>освіти (автори: Педан О.С.,<br>Коломоєць Г. А.) |  | <a href="http://mon.gov.ua">mon.gov.ua</a> |
|-----|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------|

## **Розділ VIII.**

### **Опис та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти**

Відповідно до Закону України «Про освіту» (частина 3 статті 41) у Білоцерківській гімназії-початковій школі №6 «Перспектива» визначено, що система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

У 2026-2027 навчальному році освітній процес в Україні буде спрямований на впровадження нових форм організації та інструментів системи внутрішнього забезпечення якості освіти, визначених Законом України "Про освіту". Основними напрямками є самооцінка ефективності діяльності, контроль якості результатів навчання та реалізації освітніх програм.

Форми організації освітнього процесу:

- Модель навчання, орієнтована на потреби учня:

Впровадження індивідуальних освітніх траєкторій, гнучких графіків навчання та використання різних методів навчання для задоволення індивідуальних потреб учнів.

- Проектне навчання:

Організація освітнього процесу через реалізацію проєктів, що сприяє розвитку критичного мислення, творчості та навичок командної роботи.

- Кейс-метод:

Використання реальних або змодельованих ситуацій для аналізу, обговорення та пошуку рішень, що сприяє розвитку аналітичних та проблемно-орієнтованих навичок.

- Змішане навчання:

Поєднання традиційних методів навчання з онлайн-ресурсами та цифровими інструментами, що дозволяє збільшити доступність освіти та використовувати різноманітні навчальні матеріали.

- Командна робота та співпраця:

Організація групових занять, проєктів та обговорень, що сприяє розвитку навичок спілкування, взаємодії та командної роботи.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- Самооцінка ефективності діяльності:

Заклади освіти мають регулярно проводити самооцінку своєї діяльності, аналізувати сильні та слабкі сторони та визначати шляхи вдосконалення.

- Оцінювання якості навчання:

Впровадження об'єктивних та прозорих систем оцінювання знань та навичок учнів, що включає використання різних видів контролю та зворотний зв'язок.

- Контроль якості освітніх програм:

Перевірка відповідності освітніх програм державним стандартам, їх актуальності та ефективності.

- Внутрішній моніторинг якості освіти:

Систематичний збір та аналіз даних про освітній процес, результати навчання та інші показники якості освіти.

- Розробка та впровадження освітніх програм:

Створення та оновлення освітніх програм з урахуванням потреб учнів, сучасних вимог та інноваційних підходів.

- Підвищення кваліфікації педагогічних працівників:

Забезпечення можливостей для професійного розвитку вчителів, навчання новим методикам та інструментам.

- Залучення громадськості:

Залучення батьків, представників громадськості та інших стейкхолдерів до обговорення та прийняття рішень щодо якості освіти.

Додаткові аспекти:

- Розвиток критичного мислення та навичок 21 століття:

Освітній процес повинен бути спрямований на розвиток умінь аналізувати інформацію, вирішувати проблеми, працювати в команді та використовувати цифрові технології.

- Інклюзивна освіта:

Забезпечення рівних можливостей для всіх учнів, незалежно від їхніх індивідуальних потреб та особливостей.

- Цифровізація освіти:

Впровадження цифрових інструментів та ресурсів для підтримки освітнього процесу, навчання онлайн та використання електронних навчальних матеріалів. Рекомендації щодо організації освітнього процесу та інструментів системи внутрішнього забезпечення якості освіти ґрунтуються на Законі України "Про освіту" та спрямовані на підвищення якості освіти та забезпечення успішності учнів.

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива» є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу закладу;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища НВК;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища в Білоцерківській гімназії-початковій школі №6 «Перспектива»;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

#### ❖ Звітування

За результатами самооцінювання готуються висновки (які є складовою щорічного звіту про діяльність закладу освіти) і визначаються шляхи вдосконалення освітньої діяльності (які стануть частиною річного плану роботи на наступний навчальний рік).

#### ❖ Планування, визначення шляхів удосконалення

шляхи вдосконалення стають одним із джерел для розроблення річного плану роботи закладу освіти.

## **Розділ IX.**

### **Опис інструментарію оцінювання**

Наказом МОН від 04.05.2026 № 722 (зі змінами) затверджено Систему та загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів. Цей документ вводиться в дію поетапно – у 2026/2027 навчальному році

його положення застосовуватимуться для учнів 1–9 класів ЗЗСО, тоді як 10–11 класи працюватимуть відповідно до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 № 329.

### **Загальні положення**

Система та критерії оцінювання – це сукупність процесів, спрямованих на визначення відповідності результатів навчання учнів вимогам освітніх Держастандартів. У наказі визначено основні терміни, зокрема:

- **оцінка** – результат оцінювання, який відображає рівень досягнення учнями очікуваних результатів навчання, визначених відповідною навчальною програмою, і може бути виражена вербально або кількісно (у балах чи рівнях). Вона є конфіденційною інформацією, доступною педагогічним працівникам, учню та його законним представникам;
- **оцінювання** – процес спостереження за навчальною та пізнавальною діяльністю учнів, а також опис, збір, фіксація та інтерпретація інформації про освітній процес і результати навчання. Об'єктом оцінювання є результати навчання учнів.

Інформування учня та його законних представників про результати навчання може здійснюватися:

- під час індивідуальних зустрічей;
- за допомогою паперових або електронних носіїв, інформаційно-комунікаційних технологій;
- шляхом фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

### **Принципи та функції оцінювання**

Незалежно від виду та форми здобуття освіти оцінювання результатів навчання учнів має відповідати низці принципів:

- 1) Справедливим – ґрунтуватись на чітких і зрозумілих критеріях, відомих усім учасникам освітнього процесу заздалегідь. Водночас оцінювання має бути спрямоване на підтримку розвитку учнів і передбачати можливість отримати зворотний зв'язок, пояснення виставленої оцінки та, у разі незгоди, оскаржити результати навчання.
- 2) Неупередженим – здійснюватись на основі досягнутих учнями результатів навчання, без впливу особистого ставлення чи вподобань педагогічного працівника.
- 3) Об'єктивним – передбачати використання інструментів оцінювання з чіткими та зрозумілими критеріями, які мінімізують можливість різного трактування результатів. Об'єктивність також забезпечується:
  - застосуванням стандартизованих процедур оцінювання, однакових для всіх учнів;
  - можливістю перевірки результатів іншими педагогічними працівниками;
  - зосередженням виключно на вимірюваних результатах навчання.
- 4) Незалежним.
- 5) Недискримінаційним – передбачати адаптацію методів оцінювання до особливостей освітнього процесу з метою забезпечення учням рівного доступу до оцінювання та недопущення дискримінації.
- 6) Доброчесним – здійснюватись з дотриманням принципів академічної доброчесності. Якщо під час виконання навчальної роботи виявлено порушення (академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію, несамотійне виконання завдань, недозволену допомогу тощо),

застосовуються відповідні заходи реагування та санкції згідно із законами України «Про повну загальну середню освіту», «Про академічну доброчесність» та/або внутрішніми документами закладу освіти.

Оцінювання в закладах освіти виконує такі **функції**:

- формувальну – дає змогу відстежувати динаміку навчального поступу учнів та визначати їхні індивідуальні навчальні потреби;
- констатувальну – дає змогу встановити рівень досягнення результатів навчання;
- діагностувальну – допомагає визначити стан набутого досвіду, з'ясувати причини труднощів та відстежувати динаміку навчання;
- мотиваційну – сприяє активізації внутрішньої мотивації до навчання через конструктивне оцінювання, яке допомагає учню відчувати задоволення від власного результату;
- коригувальну – спрямовує зусилля на подолання виявлених труднощів шляхом індивідуалізації завдань і підходів;
- прогностичну – допомагає визначити знання та вміння, необхідні на наступних етапах навчання, а також сформувати реалістичні очікування;
- розвивальну – мотивує учнів до рефлексії та самовдосконалення, допомагає аналізувати власні сильні й слабкі сторони завдяки якісному зворотному зв'язку;
- виховну – формує відповідальне ставлення учнів до результатів власного навчання та якості виконання завдань;
- управлінську – забезпечує інформацією, необхідною для ухвалення рішень щодо академічної успішності, потреби в

додатковій підтримці, переведення учнів до наступного класу та моніторингу якості освіти на рівні закладу.

### **Підходи до оцінювання**

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах компетентнісного підходу та має відповідати таким вимогам:

зосереджуватися на здатності учнів застосовувати знання у практичних ситуаціях, а не лише механічно відтворювати теоретичний матеріал;

- передбачати використання практико-орієнтованих завдань;
- акцентувати увагу на рівні оволодіння вмінням, а не на кількості допущених помилок;
- підтримувати позитивне ставлення до навчальних досягнень учнів незалежно від рівня цих досягнень;
- використовувати різноманітні методи для визначення рівня сформованості знань, умінь, ставлень і цінностей;
- враховувати індивідуальний освітній поступ учня під час формувального оцінювання;
- залучати учнів до самооцінювання та взаємооцінювання;
- здійснювати оцінювання виключно на основі чітких і зрозумілих критеріїв;
- забезпечувати якісний зворотний зв'язок між педагогічним працівником та іншими учасниками освітнього процесу.

Під час оцінювання також необхідно враховувати рівень сформованості наскрізних умінь учнів. Зокрема, йдеться про читання з

розумінням, критичне та системне мислення, здатність співпрацювати з іншими, розв'язувати проблеми тощо.

## **Види оцінювання**

Основними видами оцінювання в закладі освіти є:

**1) Формувальне оцінювання** – спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення їхніх навчальних потреб. Його здійснює педагогічний працівник, а також самі учні через взаємооцінювання та самооцінювання.

**2) Поточне оцінювання** – здійснюється на визначених етапах освітнього процесу, щоб перевірити відповідність досягнутих результатів очікуваням. Для цього використовують спеціальний інструментарій.

**3) Підсумкове оцінювання** – передбачає зіставлення досягнутих результатів навчання з очікуваними. Воно поділяється на:

- тематичне оцінювання, яке здійснюється на основі поточного оцінювання за структурною одиницею навчальної програми та/або результатів виконання підсумкової (діагностувальної) роботи;
- семестрове оцінювання, яке узагальнює результати навчання наприкінці вивчення всіх структурних одиниць програми, передбачених для відповідного періоду навчання, та/або враховує результати підсумкових семестрових робіт;

- річне оцінювання, яке здійснюється на основі семестрових оцінок.

#### **4) Державна підсумкова атестація** передбачає оцінювання

відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти, вимогам державних стандартів (порядок її проведення затверджено наказом МОН від 07.12.2018 року № 1369)

Результати семестрового, річного оцінювання та державної підсумкової атестації (у разі її проведення) відображаються у свідоцтві досягнень учня.

У разі вибуття учня із закладу освіти, зокрема через виїзд за кордон, надання соціальної відпустки, призов на військову службу тощо, оцінювання його результатів навчання може бути проведене достроково. Процедуру такого оцінювання **визначає** заклад освіти.

#### **Організація та форми оцінювання**

Оцінювання результатів навчання можна класифікувати за кількома ознаками: хто здійснює оцінювання, що саме оцінюється, у якій формі подаються результати та скільки учнів залучено до процесу.

Залежно від **суб'єкта оцінювання** виокремлюють три види:

- оцінювання педагогічним працівником – передбачає визначення зрозумілих освітніх цілей, ознайомлення учнів із критеріями оцінювання, розробленими закладом освіти, а також надання своєчасного зворотного зв'язку;
- взаємооцінювання – здійснюється учнями в парах або групах відповідно до визначених критеріїв;
- самооцінювання – передбачає самостійне співвіднесення учнями власних результатів навчання з установленими критеріями.

Залежно від **об'єкта оцінювання** розрізняють:

- оцінювання процесу (формувальне оцінювання) – передбачає спостереження за тим, як учень виконує завдання, наскільки він

залучений до навчальної діяльності та як просувається до очікуваного результату;

- оцінювання результату (поточне та підсумкове оцінювання) – передбачає аналіз досягнутого результату та його зіставлення з визначеними критеріями оцінювання.

За **формою подання результатів** оцінювання може бути усним, письмовим або практичним. Ці форми можуть застосовуватися як в очному форматі, так і з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема під час дистанційного навчання.

**Залежно від кількості учнів**, залучених до оцінювання, його організація може бути індивідуальною, груповою або фронтальною.

### **Методи, інструменти, шкали та загальні критерії оцінювання**

Педагогічний працівник має право на академічну свободу та може самостійно обирати методи й інструменти оцінювання з урахуванням специфіки навчального предмета або інтегрованого курсу, а також особливостей учнів. До основних методів оцінювання належать:

- педагогічне спостереження, результати якого можуть фіксуватися за допомогою ситуативних нотаток, контрольних переліків у форматі «так / ні» тощо;
- аналіз продуктів освітньої діяльності – оцінювання досліджень, проектів, виробів та інших продуктів, створених учнями, відповідно до визначених критеріїв;
- словесні методи – опитування, анкетування, інтерв'ю, бесіда.

Інструментарій оцінювання – це сукупність спеціально розроблених завдань, які відповідають очікуваним результатам навчання.

Результати навчання можуть оцінюватись за такими шкалами:

- **дихотомічна шкала («зараховано» / «не зараховано»)** – застосовується за рішенням педагогічної ради для оцінювання окремих навчальних предметів, інтегрованих курсів та інших освітніх компонентів. Також її можна використовувати для оцінювання результатів навчання учнів, які перебувають за кордоном або проживають чи проживали на територіях, де ведуться (велися) бойові дії або які були тимчасово окуповані Російською Федерацією та включені до відповідного Переліку;
- **вербальна шкала** – передбачає оцінювання за допомогою словесних формулювань;

- **рівнева шкала** – визначає чотири рівні: початковий (П), середній (С), достатній (Д), високий (В);
- **бальна шкала** – передбачає використання 12-бальної системи від 1 до 12 балів.

### **Співвідношення шкал оцінювання**

Рівні результатів навчання мають відповідні діапазони балів та вербальні характеристики, що дає змогу поєднувати різні способи представлення результатів оцінювання:

- Початковий рівень (П) відповідає 1–3 балам. У вербальній формі він визначається як ситуація, коли учень потребує істотної підтримки для досягнення результатів навчання.
- Середній рівень (С) охоплює 4–6 балів. Його вербальне формулювання – «потребує ситуативної підтримки для досягнення результатів навчання».
- Достатній рівень (Д) відповідає 7–9 балам. У вербальній формі це характеризується як «має присутні успіхи в досягненні результатів навчання».
- Високий рівень (В) – це 10–12 балів. Вербальне формулювання цього рівня – «має значні успіхи в досягненні результатів навчання».

### **Правила застосування шкал залежать від року навчання учнів:**

- для учнів 1–2 року навчання формувальне, поточне та підсумкове оцінювання здійснюється виключно за вербальною шкалою;
- для учнів 3–4 року навчання формувальне оцінювання здійснюється за вербальною шкалою, поточне – за вербальною або рівневою, а підсумкове – за рівневою шкалою;
- для учнів 5–12 року навчання формувальне оцінювання може здійснюватися за вербальною, рівневою або бальною шкалами. При цьому його результати не враховуються під час підсумкового оцінювання. Поточне та підсумкове оцінювання здійснюються за бальною шкалою.

Якщо заклад освіти запроваджує власну шкалу оцінювання результатів навчання учнів, він має визначити правила її переведення до шкал, передбачених Системою та критеріями.

### **Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів**

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів, наведені в додатку до наказу, визначають єдині підходи до встановлення рівня результатів навчання. Вони також є основою для розроблення закладами освіти критеріїв оцінювання за освітніми галузями, навчальними предметами та інтегрованими курсами.

Критерії розроблено на засадах компетентнісного підходу з урахуванням таких інтегрованих показників навчальної та пізнавальної діяльності учнів:

- когнітивні процеси;
- навчальна діяльність;
- рівень самостійності;
- рівень комунікації та взаємодії;
- частота вияву умінь.

Заклад освіти також може залучати всіх учасників освітнього процесу та розробляти критерії оцінювання, адаптовані до дистанційної та інших форм здобуття освіти. Затверджені критерії оцінювання мають бути оприлюднені на вебсайті закладу освіти, а в разі його відсутності – на вебсайті засновника, не пізніше ніж через десять робочих днів із дня їх затвердження.

## Процедури оцінювання

Обов'язковому оцінюванню підлягають обов'язкові освітні компоненти, визначені освітньою програмою закладу освіти. Вибіркові освітні компоненти оцінюються відповідно до рішення педагогічної ради, а індивідуальні консультації підлягають виключно формувальному оцінюванню.

### 6.1.2. КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

До ключових компетентностей належать:

1. **ВІЛЬНЕ ВОЛОДІННЯ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
2. **ЗДАТНІСТЬ СПІЛКУВАТИСЯ РІДНОЮ** (у разі відмінності від державної) **ТА ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ**, що передбачає активне

використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3. **МАТЕМАТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4. **КОМПЕТЕНТНОСТІ У ГАЛУЗІ ПРИРОДНИЧИХ НАУК, ТЕХНІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**,

що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5. **ІННОВАЦІЙНІСТЬ**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6. **ЕКОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7. **ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ**, що передбачає

опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8. **НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9. **ГРОМАДЯНСЬКІ ТА СОЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10. **КУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11. **ПІДПРИЄМЛИВІСТЬ ТА ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

### 6.1.3. Основні функції оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти:

- **контролююча** - визначає рівень досягнень кожного учня (учениці), готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- **навчальна** - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- **діагностико-коригувальна** з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня (учениці) в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- **стимулювально-мотиваційна** - формує позитивні мотиви навчання;
- **виховна** - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

**При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти враховуються:**

–характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;

- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

**Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну:**

- повнота знань - кількість знань, визначених навчальною програмою;
- глибина знань - усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;
- гнучкість знань - уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;
- системність знань - усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;
- міцність знань - тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.

**Система оцінювання знань здобувачів освіти включає поточний, тематичний, семестровий, ДПА/НМТ контроль знань та вмінь здобувачів освіти.**

## **РОЗДІЛ X**

### **ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

Білоцерківська гімназія-початкова школа №6 «Перспектива» працює за п'ятиденним робочим тижнем, в однозмінному режимі. Вихідні дні: субота, неділя.

Структура і тривалість навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу закладу

визначаються відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Відповідно до ст.10 Закону України «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 01 липня 2026 року №847 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», листа Міністерства освіти і науки України № 1/17756-26 від 17 серпня 2026 року «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів /інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2026/2027 навчальному році», вимог воєнного часу, згідно з рішенням педагогічної ради закладу та з урахування думки батьків здобувачів освіти, організація освітнього процесу буде відбуватися за змішаним форматом навчання. Освітній процес у закладі триватиме з 01 вересня 2026 року до 31 травня 2027 року.

Щоденно о 9<sup>00</sup> годині проводиться загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України (стаття 2 Указу Президента України №143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України» (лист МОН України від 16.03.2022 року №1/3472-22).

У разі включення сигналу «Повітряна тривога», або інших сигналів оповіщення, заняття призупиняються або завершуються, всі учасники освітнього процесу переходять із закладу освіти в укриття та перебувають там до закінчення (відбою) повітряної тривоги.

У 2026/2027 навчальному році пріоритетними є такі напрями освітньої діяльності: продовження реформи загальної середньої освіти відповідно до Концепції «Нова українська школа», впровадження у 9 класах Державного стандарту базової середньої освіти, посилення національно-патріотичного виховання, просвіта з питань особистої безпеки, організація навчальної діяльності здобувачів освіти та способів побудови зворотнього зв'язку в умовах змішаної форми навчання (очно-дистанційної).

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр 01 вересня 2026 року – 24 грудня 2026 року

II семестр 18 січня 2027 року – 31 травня 2027 року

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

□ осінні – 26.10.2026 року– 01.11.2026 року;

□ зимові– 25.12.2026 року – 17.01.2027 року;

□ весняні– 22.03.2027 року – 28.03.2027 року.

Згідно статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації для випускників початкової та базової освіти (Наказ МОН України від 07.12.2018 №1369 «Про затвердження Порядку проведення ДПА, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 02.01.2019 за №8 /32979 із змінами і доповненнями, внесеними наказом МОН України від 18.02.19 №221).

Відповідно до ст.10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» тривалість уроків у 1 класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин, 5-9 – класах– 45 хвилин. Заняття починаються о 8<sup>15</sup> годині у 1-9 класа

## Додаток 1

### Розклад дзвінків Білоцерківської гімназії-початкової школи №6 «Перспектива»

| Розклад дзвінків 1 клас | Розклад дзвінків 2-4 клас | Розклад дзвінків 5-9 клас |
|-------------------------|---------------------------|---------------------------|
|-------------------------|---------------------------|---------------------------|

| Уро<br>к | Почат<br>ок | Закінчен<br>ня | Перер<br>ва | Уро<br>к | Почат<br>ок | Закінчен<br>ня | Перер<br>ва | Уро<br>к | Почат<br>ок | Закінчен<br>ня | Перер<br>ва |
|----------|-------------|----------------|-------------|----------|-------------|----------------|-------------|----------|-------------|----------------|-------------|
| 1        | 8:15        | 8:50           | 0:20        | 1        | 8:15        | 8:15           | 0:15        | 1        | 8:15        | 9:00           | 0:10        |
| 2        | 9:10        | 9:45           | 0:30        | 2        | 9:10        | 9:50           | 0:25        | 2        | 9:10        | 9:55           | 0:20        |
| 3        | 10:15       | 10:45          | 0:30        | 3        | 10:15       | 10:55          | 0:25        | 3        | 10:15       | 11:00          | 0:20        |
| 4        | 11:20       | 11:55          | 0:30        | 4        | 11:20       | 12:00          | 0:25        | 4        | 11:20       | 12:05          | 0:20        |
| 5        | 11:25       | 13:00          |             | 5        | 12:25       | 13:05          | 0:15        | 5        | 12:25       | 13:10          | 0:10        |
|          |             |                |             | 6        | 13:20       | 14:00          |             | 6        | 13:20       | 14:05          | 0:10        |
|          |             |                |             |          |             |                |             | 7        | 14:15       | 15:00          | 0:10        |
|          |             |                |             |          |             |                |             | 8        | 15:10       | 15:55          |             |

**В ДОКУМЕНТІ «ОСВІТНЯПРОГРАМА НА 2026/2027 Н.Р.»  
БІЛОЦЕРКІВСЬКОЇ  
ГІМНАЗІЇ-ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ №6  
«ПЕРСПЕКТИВА»  
НА 2025–2030»  
пронумеровано, прошнуровано  
та скріплено печаткою керівника  
100 (сто) сторінок**

**Директор \_\_\_\_\_ Ім'я ПРИЗВИЩЕ  
«01» вересня 2025 року**

